ОДОБРЯВАМ: /П/

ДАНАИЛ КОВАЧЕВ
Областен управител на област Русе

ПРОТОКОЛ №1/2024 г.

ЗАСЕДАНИЕ НА ПОСТОЯННАТА СЕКТОРНА КОМИСИЯ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА, ЕНЕРГЕТИКАТА И ОКОЛНАТА СРЕДА

08.02.2024 г., 09.30 часа, Зала 1 на Областна администрация – Русе

На 08.02.2024 г. от 09,30 часа в Зала 1 на Областна администрация – Русе при необходимия кворум, съгласно приложен присъствен списък, се проведе заседание на Постоянната секторна комисия в областта на транспорта, енергетиката и околната среда.

Г-н Георги Георгиев – заместник областен управител и председател на комисията, приветства присъстващите членове, след което подложи на гласуване предварително обявения **дневен ред**, както следва:

1. Запознаване и обсъждане на промените в законите за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници.

Докладва: г-н Ивайло Алексиев, изпълнителен директор на Агенция за устойчиво енергийно развитие

2. Разни.

Докладват: Членовете на Постоянната секторна комисия в областта на транспорта, енергетиката и околната среда

Предложения за допълнение и изменение на дневния ред не постъпиха.

Всички присъстващи членове на Комисията подкрепиха предложението със „**ЗА**”, без **„ПРОТИВ”** и **„ВЪЗДЪРЖАЛИ СЕ”**, с което дневният ред беше приет единодушно.

Преди да даде думата на г-н Алексиев, заместник областният управител посочи, че подобни теми са актуални, защото те са от ключово значение както за икономическото развитие в условията на бързо променящата се глобална среда, така и за опазването на природата. Председателят на комисията отбеляза още, че борбата с климатичните промени не само ще осигури нормален начин на живот в чисто социален план, но има и изключително важно икономическо значение за света. Г-н Георгиев припомни, че през последните години Областната администрация – Русе е реализирала няколко проучвателни проекта по тази тематика и ще продължи да насърчава прехода към „чисти“ енергийни ресурси, като приоритизира тяхното изграждане и въвеждане в експлоатация.

По **първа** точка от дневния ред: Запознаване и обсъждане на промените в законите за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници, г-н Ивайло Алексиев,

изпълнителен директор на Агенция за устойчиво енергийно развитие, представи новостите в нормативната уредба в сферата на енергетиката.

Г-н Алексиев благодари за поканата и посочи, че през годините назад Агенцията е работила тясно с общините, тъй като те имат ангажименти по законите за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници. Изпълнителният директор обърна внимание на сертификатите за енергийни характеристики на сградите. От представената информация стана ясно, че за нови сгради документът е с валидност от 10 години, а за такива, които вече са въведени в експлоатация е обвързан със срока на достигнатия клас на енергопотребление. За "D", "E", "F" и "G" той е 4 години, за "C" е 6, за "B" – 8, а за "A" – 10 години. В сертификатите се отбелязва и дела на използваната възобновяема и невъзобновяема енергия. Г-н Алексиев сподели, че със законовите промени се цели да се дадат повече права на потребителите на енергия, така че те да могат освен да произвеждат и потребяват самостоятелно енергия и да продават безпроблемно остатъка. За целта са създадени и нови текстове в Закона за енергията от възобновяеми енергийни източници, които регламентират две основни понятия – потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници и общност за възобновяема енергия. Първото означава, че всеки потребител на собствена електроенергия от ВЕИ може да произвежда и съхранява произведената енергия и да продава излишъка й, а второто дава право на крайните потребители, включително домакинствата, да участват в общност за възобновяема енергия, без да губят правата или задълженията си като крайни потребители и без да се налага да изпълняват неразумни или дискриминационни условия или процедури. Г-н Алексиев посочи, че постепенно ще се работи и за развитието на концепцията за подобряване на административното обслужване на принципа на „едно гише", конкретно в сферата на енергийната ефективност. Тази услуга ще се извършва от общинските администрации, като тя ще включва предоставяне на информация за актуални програми и проекти, както и персонално оказване на техническа помощ и консултиране. Не по-малко внимание отдели и на добрите европейки практики и все по-увеличаващата се роля на общините в този сектор. По последни данни над 90% от жилищните сгради в страната са с нисък енергиен клас – "E", "F" и "G". По данни от 2018 г. домакинствата, изпитващи ограничения при отоплението на жилището си, са близо 34%. Все по-активно ще се работи и за актуализиране на мерките в общинските програми, насърчаващи използването на енергия от възобновяеми енергийни източници. На този етап може да се твърди, че възобновяемата енергетика в България се развива добре и нейният дял в енергийния микс се увеличава.

Изпълнителният директор на Агенцията добави, че е разработен Наръчник за процедурите при изграждане или реконструкция на енергийни обекти и съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници, който ще бъде предоставен на членовете на комисията и качен на сайта след финални корекции на част от текстовете. Той подчерта, че през следващите години се предвижда продължаване процеса на либерализация на цените на енергията, включително за домакинствата, както и включване на сградите и транспорта в схема за търговия с емисии. Поетапно ще се работи и за въвеждането на още по-високи изисквания при строежа на сгради – т.нар. сгради с „нетни нулеви емисии". Фокусът ще бъде поставен върху анализа на възможностите за изграждане на геотермални системи на общински сгради, подмяна на осветлението в населените места, използване на горива от небиологичен произход в обществения транспорт и други подобни.

Г-н Милен Добрев, изпълнителен директор на Русенска-търговска индустриална камара благодари за възможността да присъства на заседанието и подчерта, че ще съдейства представената информация да стигне до бизнеса. Той сподели, че фирмите има с какво да се

запознаят, както и да приложат, дори в момента това да изглежда като предизвикателство пред тях.

Отношение по темата взе и г-н Тодор Петров, експерт в Община Сливо поле. Той представи няколко проекта, свързани с възобновяемите източници, които през годините са реализирани от няколко институции в област Русе. Коментира също, че до този момент в България не се прилагат утвърдените европейски практики, които са се доказали през годините. Г-н Петров зададе няколко въпроса, свързани с възможността програми да финансират добива на биогаз за газификация и изложи своето виждане по презентираната информация.

Г-н Алексиев уточни още, че реално звеното за услуги на „Едно гише“ ще е голямо предизвикателство пред общините. Той добави, че не се очаква един човек да работи в него, защото ще са необходими различни компетенции, които да покрият всички аспекти на материята. Що се отнася до либерализацията на енергийния пазар, той отново отбеляза, че е неизбежна и дори ще подобри някой други дефекти в него.

Арх. Ралица Панайотова, председател на Регионалната колегия на Камарата на архитектите в България изложи своите притеснения по промените в Наредбата за енергийна ефективност. Тя сподели, че до този момент наредбата е била ясна и приложима, но след въвеждане на чл. 21, който изисква всички нови сгради от съответната категория в приложение № 2 да се проектират с близко до нулево потребление на енергия, това вече не е така. Арх. Панайотова добави, че до този момент няма разработен пакет от документи за изпълнение на този член от Наредбата и това ще доведе до проблеми в общините. Тя сподели, че има подадено становище от Камарата на архитектите в България до министъра на регионалното развитие, с искане чл. 21 да бъде отложен до 2026 г., за да може нормативно да влезе в действие.

Г-н Ивайло Алексиев информира, че подробно е запознат с този проблем и още в края на 2022 г. Наредбата е била публикувана с гратисен период до 2024 г. и преди становището на Камарата не е постъпило нито едно друго възражение. Той добави, че е убеден в намирането на приемливи компромиси при вече изградена топлофикационна структура, дела на възобновяемата енергия да се намали на 15%. Г-н Алексиев даде няколко примера за работещи решения как сградите могат да изпълнят всички критерии в Наредбата. В края на дискусията, изпълнителният директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие благодари на всички за участието и отново подчерта, че всички материали ще бъдат предоставени на членовете на Комисията.

Поради изчерпване на дневния ред заседанието на Постоянната секторна комисия в областта на транспорта и енергетиката беше закрито.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /П/

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
Заместник областен управител